

www.foaia.hu

foaia@foaia.hu

www.facebook.com/foaiaromaneasca

Preț: 300 de forinți
Cu abonament: 130 de forinți

FONDAT ÎN 1951

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

ANUL LXX NR. 51

Vineri,
18
DECEMBRIE
2020

O recunoaștere
ministerială pentru
Primăria din Micherechi

(Pagina 3)

Concurs de eseuri
„România
din biblioteca mea”

(Pagina 5)

„În mijlocul copiilor
mă simt
foarte bine...”

(Paginile 8-9)

Calendar ortodox

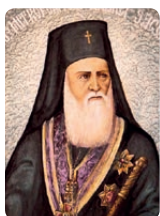
21 decembrie, luni, Sf. Mc. Iuliana din Nicomidia; Sf. Mc. Temistocle (Post)
 22 decembrie, marți, †) Sf. Ier. Petru Movilă, Mitr. Kievului; Sf. M. Mc. Anastasia
 23 decembrie, miercuri, Sf. 10 Mc. din Creta; Sf. Ier. Pavel, Arhiep. Neocezareei; Sf. Cuv. Naum (Post)
 24 decembrie, joi, Sf. Sf. Cuv. Mc. Eugenia (Ajunul Crăciunului)
 25 decembrie, vineri, †) Nașterea Domnului (Crăciunul) (Harți)
 26 decembrie, sâmbătă, A doua zi de Crăciun; †) Soborul Maicii Domnului; †) Sf. Cuv. Nicodim de la Tismana; Sf. Ier. Eftimie Mart., ep. Sardei (Sâmbăta după Nașterea Domnului)
 27 decembrie, duminică, A treia zi de Crăciun; †) Sf. Ap. Întâiul Mc. și Arhid. Ștefan; Sf. Cuv. Teodor Marturisorul. Duminică după Nașterea Domnului (a Sf. Iosif, logodnicul Sf. Fecioare Maria, Sf. David Prorocul și Sf. Iacob, ruda Domnului)

Daruri de Crăciun la Otlaca-Pustă

Perioada sărbătorilor de iarnă înseamnă și evenimente caritabile și campanii cu ocazia Crăciunului. Pentru că se apropie cu pași mărunți sărbătorile, foarte mulți dintre noi am început să ne gândim deja la Crăciun și ne-am întrebat ce cadouri să oferim celor dragi. Membrii din conducerea Asociației Culturale Române „Mihai Purdi” din Otlaca-Pustă au făcut deja primul pas în așteptarea sărbătorilor. Cu un sprijin financiar obținut printr-un proiect, care urma să acopere cheltuielile unui eveniment tradițional de la sate „Umblatul cu Turca”, tradiție care anul acesta nu poate fi realizată din cauza restricțiilor de pandemie, au fost făcute pachete de Crăciun pentru toți membrii asociației otlăcane și pentru alți săteni din Otlaca-Pustă. Cadourile au fost înmânate zilele trecute de către președinta asociației, *Eva Bocșor Karancsi*, într-un cadru organizat la Căminul cultural din Otlaca-Pustă.

Omul săptămânii

Andrei Șaguna

Acum 212 ani, pe 20 decembrie 1808 s-a născut Andrei Șaguna, cel mai de seamă ierarh al Bisericii Ortodoxe Române din Transilvania, care a contribuit decisiv la renașterea vieții naționale, politice, culturale și spirituale a românilor transilvăneni. Marele mitropolit a rămas în conștiința românilor ardeleni ca unul dintre cei care și-au închinat întreaga viață altarului și poporului.

Anastase Șaguna s-a născut la Mișcolț, în Ungaria, la 20 decembrie 1808, în familia negustorilor aromâni Naum și Anastasia. Studiile gimnaziale le-a făcut la Mișcolț și Pesta, superioare – de Filosofie și Drept – la Universitatea din Pesta (1826–1829) și de Teologie la Seminarul ortodox din Vârșeț (1829–1832). După terminarea studiilor teologice, a intrat la mănăstirea sârbească Hopovo, unde a fost tuns în monahism, sub numele Andrei (24 octombrie 1833) și hirotonit ierodiacon (februarie 1834). La 12/24 decembrie 1864 a fost numit arhiepiscop și mitropolit al reînființatei Mitropolii a Ardealului cu reședința în Sibiu.

Șaguna și-a îndreptat atenția mai mult spre problemele națiunii și s-a implicat cu toată ființa lui în mișcarea revoluționară a românilor transilvăneni. El s-a ocupat de organizarea învățământului ortodox românesc de toate gradele din Transilvania. A cerut profesorilor să scrie manuale de aritmetică, de citire, de istorie, de fizică, de științele naturii, a tipărit mai multe manuale școlare și a îndrumat întregul învățământ românesc, în primul rând pe cel primar, sub îndrumarea lui înființându-se aproape 800 de școli în Arhiepiscopia Sibiului. A înființat mai multe fundații din care se acordau burse unor elevi și studenți merituosi.

A murit la 16/28 iunie 1873 și, potrivit dorinței sale testamentare, a fost înmormântat lângă biserica mare din Rășinari, unde el slujise de multe ori, „fără pompă, fără muzică și fără predică”. A fost prohodit de un singur preot, duhovnicul său, ieromonahul Gherman Bogdan, iar la înmormântarea lui au participat mii de români veniți din toate părțile Ardealului. Întreaga agoniseală a lăsat-o prin testament Arhiepiscopiei Sibiului.

Poza săptămânii

Arădenii au găsit soluția și pentru distanțare, și pentru protecția contra coronavirusului

Pe copertă: Să ne îngrijim și de păsări

când vine iarna... / Sursa foto: internet

Cadouri de Crăciun pentru dascălii pensionari români

Autogovernarea Românească a Județului Bichiș a oferit în luna decembrie pachete de Crăciun mai multor profesori pensionari, care au predat la școlile și grădinițele românești din comunitate. Au fost înmânate de către membrii autogovernării județene peste 70 de pachete pentru dascăli din Micherechi, Jula, Chitighaz, Aletea, Bătania și Leucușhaz. În aceste localități au primit din partea autogovernării pachete de dulciuri și copii de la grădinițele românești, ne-a informat doamna președintă *Eva Bocșor Karancsi*, de la Autogovernarea Românească a Județului Bichiș.

A.B.

DEPARTAMENTUL PENTRU
ROMÂNII DE PRETUTINDENI

Această revistă a fost tipărită cu sprijinul parțial al Departamentului pentru Români de Pretutindeni. Conținutul acestei reviste nu reprezintă poziția oficială a Departamentului pentru Români de Pretutindeni.

[www. mprp.gov.ro](http://www.mprp.gov.ro)

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Departamentul pentru Români de Pretutindeni a dat startul primei sesiuni de finanțare nerambursabilă pe anul 2021

Pe 1 decembrie, Departamentul pentru Români de Pretutindeni a dat startul primei sesiuni deschise de finanțare nerambursabilă pentru anul 2021. Finanțările nerambursabile destinate programelor, proiectelor sau acțiunilor selectate se aprobă pentru întreaga perioadă de derulare

a acestora și se asigură pe întreg anul bugetar 2021. În anul 2021 se vor organiza mai multe sesiuni de depunere a cererilor de finanțare, iar perioada de depunere, de evaluare și aprobare a cererilor de finanțare va fi publicată pe site-ul DRP.

Documente necesare în etapa de evaluare a proiectelor:

Cererea de finanțare (Anexa nr. 1) se completează în limba română și se semnează de reprezentantul legal al solicitantului sau persoana împuternicită. Aceasta va fi însoțită de următoarele documente: copii ale actelor de identitate (în funcție de țara de domiciliu sau de reședință) al reprezentantului legal al solicitantului sau al persoanei împuternicite de acesta și al coordonatorului de proiect, cu mențiunea „conform cu originalul”; Actul constitutiv, statutul, actul de numire al persoanelor din conducere, împreună cu ultima modificare a acestora, hotărârea judecătorească sau actul de înregistrare, certificatul de înregistrare fiscală, precum și orice alte documente care atestă statutul juridic al solicitantului, conform legislației statului de reședință (în copie și traduse în limba română), cu mențiunea „conform cu originalul”; CV-ul reprezentantului legal al solicitantului sau al persoanei împuternicite de acesta și al coordonatorului de proiect; Declarația de eligibilitate (Anexa nr. 5) completată și semnată de către reprezentantul legal al solicitantului sau de persoana împuternicită de acesta; Declarația privind apartenența la identitatea culturală română (Anexa nr. 4), completată și semnată de către reprezentantul legal al solicitantului sau de persoana împuternicită de acesta.

În cazul în care reprezentantul legal al solicitantului sau persoana împuternicită de acesta nu este cetățean român, solicitantul o va depune; Declarație cu privire la prelucrarea și transmiterea datelor cu caracter personal (Anexa nr. 6); Documente specifice, în funcție de natura activităților derulate în proiect, conform Anexei nr. 13.

Cererea de finanțare și documentele menționate pot fi trimise doar în format electronic (scan PDF), la adresa de e-mail: proiecte@dprp.gov.ro. Este necesar ca fiecare anexă să fie atașată ca un singur document PDF, denumit ca atare (de exemplu, Statut.pdf). Nu sunt acceptate alte formate (JPEG, PNG etc.).

După transmiterea pe e-mail a documentelor menționate, solicitantului i se transmite numărul de înregistrare al cererii. Ulterior, responsabilul de proiect solicită, prin e-mail, documente suplimentare sau clarificări, în funcție de specificul proiectului la care solicitantul are obligația de a răspunde în cel mult 3 zile lucrătoare.

Pe site-ul DRP, găsiți toate informațiile necesare în „Ghidul de finanțare nerambursabilă 2021”, precum și toate documentele de interes, în format editabil.

Adresa de internet a DRP este: <http://dprp.gov.ro/web/prima-sesiune2021>

O recunoaștere ministerială pentru Primăria din Micherechi

Ministrul responsabil pentru familii, Novák Katalin, alături de Pintér Sándor, ministrul de interne al Ungariei au decis ca, anul acesta, 12 primării din țară să primească premii pentru activitatea depusă în domeniul îngrijirii persoanelor în vârstă. Printre cele 12 primării distinse s-a aflat și Primăria din Micherechi, fiind singura primărie dintr-un sat, toate celelalte fiind primării de la orașe. La festivitatea de la Budapesta, din ziua de 9 decembrie, organizată în condiții care să respecte regulile stabilite pentru perioada de epidemie cu coronavirusul, premiul a fost preluat de primărița Margareta Tat.

„În acest an, poate mai mult decât oricând, a fost mare nevoie să avem grijă de bătrânii noștri, de cei care ne-au crescut și care ne-au transmis valori. Noi toți, prin grija față de bătrâni, arătăm un exemplu de urmat pentru generațiile viitoare”, a spus la festivitate secretarul de stat Zsigó Róbert, care a menționat că au fost înaintate 70 de concursuri pentru obținerea acestui titlu. La rândul său, secretarul de stat Pogácsás Tibor, din partea Ministerului de Interne, a subliniat că acest premiu este important nu doar pentru a distinge cele mai active primării în domeniul îngrijirii vârstnicilor, ci și pentru a demonstra practici bune și utile pentru alte autorități locale. Secretarul de stat responsabil cu politica pentru familii, Beneda Attila a evidențiat că primăriile dis-

tinse nu au obținut premiul doar datorită câte unei acțiuni, ci unei concepții pe termen lung, care este pusă în aplicare zi de zi.

„Este un sentiment înălțător atunci când participi la un eveniment, unde este lăudat Micherechiul, oamenii din Micherechi, fie acest eveniment la orice nivel. Dar rămâi într-adevăr fără cuvinte atunci când participi la o festivitate centrală, unde din toată țara sunt premiate numai 12 primării, iar printre acestea se află și satul Micherechi”, a scris pe pagina sa de Facebook primărița Margareta Tat, după preluarea distincției ministeriale, mulțumind tuturor celor implicați. „În timp de 17 ani, acest premiu a fost câștigat de 120

de autoguvernări locale. De 120 din totalul de 3200 din întreaga țară. Iar printre aceste 120 este și Micherechiul. Am reușit să demonstrăm că nu mărimea unei localități contează, ci faptul cât este de bine să trăiești în acea localitate, cât sunt de devotați și binevoitori locuitorii, conducătorii și activiștii de acolo”, a mai scris primărița Micherechiului.

Premiul pentru activitatea depusă în domeniul îngrijirii persoanelor în vârstă constă dintr-o placă de cupru, o diplomă și un premiu în bani (începând din acest an suma este 1,5 milioane de forinți). Distincția se acordă anual, începând din 2004, dar fiecare an are o tematică aparte. În 2020, juriul care a decis asupra proiectelor înaintate a ținut cont de implicarea voluntarilor în impulsionearea vieții comunitare și culturale a bătrânilor, de îmbunătățirea nivelului de trai al acestora. E.S.

Slujire de hram, la Catedrala Episcopală din Jula

Duminica a 27-a după Rusalii, din acest an, a coincis și cu Sărbătoarea Sfântului Ierarh Nicolae, Arhiepiscopul Mirelor Lichiei (6 decembrie 2020), care este și Ocrotitorul Catedralei Episcopale din Jula. Cu acest prilej, Preasfințitul Părinte *Siluan*, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria, potrivit obiceiului, a săvârșit Sfânta Liturghie Arhierescă la Catedrală, dar având în vedere pandemia de coronavirus și măsurile speciale, de protecție sanitară, care au fost luate, în acest an, în foarte multe locuri din Europa și din lume, la slujbă au participat mai puțini clerici și credincioși, ca în anii trecuți, însă, totuși, într-un număr destul de frumos. Din soborul slujitor au mai făcut parte Părintele Protosinghel *Visarion Tuderici*, Secretarul Eparhial și Arhidiaconul Emanuel Văduva, iar răspunsurile liturgice au fost date de cântăreții Catedralei.

Cinstirea Sfinților și rugăciunile înălțate către Bunul Dumnezeu, dintre care Sfânta Liturghie, prin Jertfa Euharistică a Mântuitorului nostru Iisus Hristos, rămâne cea mai înaltă dintre ele, sunt datorii de suflet și în același timp armele noastre duhovnicești cele mai puternice, în această luptă care se dă peste tot în lume, nu doar pentru ocrotirea sănătății trupesti a oamenilor, ci și pentru mântuirea sufletelor, care are bătaie lungă, pentru veșnicie, a spus PS Părinte Siluan, în cuvântul său de învățătură. Sfântul Nicolae a fost și rămâne unul dintre cei mai iubiți Sfinți ai Bisericii noastre Ortodoxe, dar nu numai, el fiind cinstit și în Apus, chiar dacă a trecut atâtea vreme de când el a trăit aici pe pământ, închinându-și viața lui Dumnezeu și semenilor săi, în treapta cea înaltă a slujirii arhieresti. Iar harul care s-a sălășluit cu îmbelșugare întru el, l-a făcut să îi iubească mult pe semenii și păstoriții săi, cărora le-a oferit ajutorul în nenumărate împrejurări, izbăvind-i de judecată nedreaptă și de amenințările morții și ocrotindu-i în primejdiile de pe mare, dar mai ales arătându-și milostivirea și compasiunea față de lipsurile, încercările sărăciei și trebuințele lor. Pentru iubirea sa cea multă și milostenia arătată oamenilor, aceștia l-au iubit foarte mult, ajungând ca un fel de simbol al bunătății și iubirii de oameni și de aceea, Sărbătoarea Sfântului Nicolae a trecut dincolo de zidurile Bisericii și de granițele timpului, până astăzi copiii, dar și oamenii mari, așteptând să primească daruri sufletești și materiale, dar și ajutor, din partea Sfântului Nicolae, numit foarte sugestiv, în popor, „Moș Nicolae”. Iar acum, când oamenii sunt speriați de boală și de moarte, ajutorul sufletesc, mângâierea și încurajarea Sfinților sunt cu atât mai necesare și mai de dorit. Sfântul Ierarh Nicolae este grabnic ajutor tuturor celor care îl cheamă în rugăciune, iar sănătate sufletească și trupească, pacea lăuntrică, dar și călăuzirea pe marea cea înspumată a acestei vieți, sunt câteva dintre darurile importante ale Sfântului Nicolae de care și noi avem nevoie.

După Rugăciunea Amvonului și rugăciunea pentru înlăturarea pandemiei, așa cum este obiceiul, Ierarhul, însoțit de clerul slujitor, a făcut sfințirea colivei, care a fost așezată anterior în cutiuțe speciale și a fost împărțită la final credincioșilor, împreună cu cozonac tradițional românesc, pus și el în pungă de nailon.

Au fost aduse mulțumiri credincioșilor care au sprijinit înzestrarea Catedralei cu cele necesare curățeniei și bune desfășurări a sfințelor slujbe, dar și la împodobirea ei cu covoare și traverse, care o fac să arate și mai frumos.

Chiar dacă a fost o slujbă mai redusă ca în ceilalți ani, fiind lipsită de prezența copiilor și a elevilor de la Grădinița, Școala Generală și Liceul Românesc din Jula, care împodobeau la propriu această Sărbătoare, cu prezența lor și cu serbări religioase, totuși, slujirea Sfintei Liturghii și rugăciunile înălțate au fost darul de suflet și prinosul clerului și credincioșilor ortodocși români din oraș, către Ocrotitorul lor Duhovnesc, în această zi specială de prăznuire a lui.

Biroul de Presă al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria

„ROMÂNIA DIN BIBLIOTECA MEA”

Concurs de eseuri dedicat Limbii Române

Cu ocazia Zilei Naționale a României, Asociația Identitate Culturală Contemporană (AICC) și platforma digitală haisalut.ro au lansat ediția a II-a a concursului de eseuri cu tema „România din biblioteca mea”, care își propune să stimuleze cei mai talentați elevi din diaspora și din comunitățile istorice din țările aflate în vecinătatea României să scrie despre România și să îi premieze pe 15 dintre aceștia cu câte un premiu în valoare de 100 Euro. Scopul acestui concurs de eseuri este de a promova și a consolida importanța limbii române ca fundament al identității culturale românești.

Cartea este un simbol al tradiției și continuității naționale, un fundament universal al cunoașterii, învățării și înțelepciunii, care trebuie protejat într-o lume care obișnuiește să se auto-devoreze. „România din biblioteca mea” reprezintă și modalitatea prin care copiii din afara României țin legătura cu patria lor istorică, apropiindu-se prin lectură de ea, înlocuind prin intermediul lecturii și cărților depărtarea fizică de România. Biblioteca este, totodată, și un patrimoniu cultural al familiei, constituit din cărțile cumpărate în timp de către părinții și bunicii lor români. Copiii care

ROMÂNIA DIN BIBLIOTECA MEA
EDIȚIA a-II-a

Concurs de eseuri dedicat Limbii Române

Cum se vede România din afara granițelor? Cum arată România din cărțile pe care le ai, mai mult sau mai puțin întâmplător, în bibliotecă?

Concursul se adresează elevilor până în 18 ani din diaspora și comunitățile istorice care vor scrie impresii despre România.

PREMII ACORDATE:
Premiul „CEL MAI BUN ESEU” (10 premii de 100 de Euro)
Premiul „CEI MAI POPULAR ESEU” (5 premii de 100 de Euro)
Premiul de participare (diplomă și un set de cărți)

Trimite esul tău până la data de 24 ianuarie 2021, ora 23:59, la adresa concurs@haisalut.ro.

FII UNUL DINTRE CÂȘTIGĂTORII!

Detalii despre concurs pe www.haisalut.ro.
Organizator: Asociația Identitate Culturală Contemporană din România

Parteneri:

compun eseuri obișnuiesc să citească. Vor descrie, astfel, România pe care o cunosc prioritar din cărțile în limba română aflate în biblioteca lor.

Concursul este organizat în parteneriat cu Centrul Media Bucpress, Centrul de Informare al României din Ismail și Asociația Femeilor Române din Grecia.

*

La concursul de eseuri pot participa tineri români cu vârsta maximă de 18 ani.

Copiii cu vârsta de până la 16 ani vor avea nevoie de acordul părintelui/tutorelui. Eseul trebuie trimis pe adresa de email concurs@haisalut.ro. Recomandăm ca eseul compus să

fie original și creativ, să aibă un titlu relevant pentru tema propusă, să conțină introducere, cuprins și încheiere și să respecte normele de ortografie și punctuație. Alături de eseu, participanții trebuie să trimită, pe aceeași adresă de e-mail, Fișa de date de contact și de identificare, completată și semnată, care poate fi găsită în regulament.

*

Alte detalii importante despre concurs găsiți pe pagina de internet: haisalut.ro sau pe Facebook: <https://www.facebook.com/haisalut.ro>.

Sculpturi în lemn de Oroian și biserici românești în revista „Barátság”

BARÁTSÁG

XXVII. évfolyam, 5. szám
2020. november 15.

Oroján István szobrai

Magyarország népei
közösségi megismerkedést szolgáló
folyóirat
Megjelenik hatszor egy évben.
Alapította 1994-ben
Ezer Kiss István

Kiadó:
Orbán György Szociális Szervezet és Szolgáltató
A kiadást felváltja
István Kiss István

Feloldozás:
Magyarul
Olaszra fordítás:
Hegedűs László
Művelődési központ
Sófiumi

A szerkesztőség postacímje:
Barátság Szerkesztőség
1519 Budapest, Pf. 452.
Telefon: 203-2858
E-mail címek:
baratsag@post.hu
eva.mayernemzetsegok.hu

ISSN 1218-0149
Előzetesben az Országos Nemzetiségi
Önkormányzatok Szövetsége
Barátság folyóirat szellemi támogatója.
1174-0057-26413457
OTP Bank (El-dunántúli Régió,
7270 Bács, Selye tér 5.)
Előzetesben díj: 1 éves 3000 Ft
Tegyezt az ONOSZ
és a László Zrt.
Nyomdai elkészítés:
Csatka Norbert 06
Fotós vezető:
Hartmann Csaba hartmann@csaba.hu
Online szerkesztés:
Dokumentáció:
<http://www.baratsagok.hu>

E lapszerkesztés megjelentet
a Nemzetiségi
Önkormányzatok Szövetsége
Egyesületi Híradója
a Magyar Nemzet-Nemzetek
Országos Híradója
és a Magyar Kulturális Örökség
támogatja.

Makett 12 (10x10x20 cm, lemez, 1977)

Makett 2 (10x10x20 cm, lemez, 2000)

Cimlapunkon: Oroján István: Sféra
(10x40x10 cm, bűzlék, fém, 2000)

Román ortodox templomok

Szent Miklós és Szent Miklós, Borsaj
a borsaj templomában

Függőleges kereszt és görög román katedrálisok
(Görög keleti kereszt)

Szent Miklós, Borsaj és görög román ortodox templom
Borsajban, a görög keleti kereszt.

Szemes és a környék

Ár: 300 Ft

Numărul din 15 noiembrie al revistei culturale pentru naționalitățile din Ungaria, „Barátság”, publică pe copertă și în pagina a doua lucrări de ale artistului plastic român Ștefan Oroian. „Sfera”, „Makett 1” și „Makett 2” sunt lucrări mai vechi, din anii 1977 și 2000 ale artistului julan, cu origini românești în Bătănia.

Ultimul număr pe acest an al revistei „Barátság”, apărut pe 15 decembrie, oferă în atenția cititorilor câteva icoane și fresce din biserici ortodoxe române din orașele Jula și Bichiș, cu Sfântul Nicolae și cu Nașterea Domnului Iisus Hristos. Numărul de Crăciun al revistei, printre rețetele de sărbători prezintă și rețete din bucătăria românească.

PAULO COELHO

Povestea creionului

„Copilul își privea bunicul scriind o scrisoare. La un moment dat, întrebă:

– Scrii o poveste care ni s-a întâmplat nouă? Sau poate e o poveste despre mine?

Bunicul se opri din scris, zâmbi și-i spuse nepotului:

– E adevărat, scriu despre tine. Dar mai important decât cuvintele este creionul cu care scriu. Mi-ar plăcea să fii ca el când vei fi mare.

Copilul privi creionul intrigat, fiindcă nu văzuse nimic special la el.

– Dar e la fel ca toate creioanele pe care le-am văzut în viața mea!

– Totul depinde de felul cum privești lucrurile. Exista cinci calități la creion pe care dacă reușești să le menții vei fi întotdeauna un om care trăiește în bună pace cu lumea.

Prima calitate: poți să faci lucruri mari, dar să nu uiți niciodată că există o Mână care ne conduce pașii. Pe aceasta mână o numim Dumnezeu și El ne conduce totdeauna conform dorinței Lui.

A doua calitate: din când în când trebuie să mă opresc din scris și să folosesc ascuțitoarea. Asta înseamnă un pic de suferință pentru creion, dar, până la urmă, va fi mai ascuțit. Deci să știi să suporti unele dureri, pentru că ele te vor face mai bun.

A treia calitate: creionul ne dă voie să folosim guma pentru a șterge ce era greșit. Trebuie să înțelegi că a corecta un lucru nu înseamnă neapărat ceva rău, ceea ce

este neapărat este să ne menținem pe drumul drept.

A patra calitate: la creion nu este important lemnul sau forma lui exterioară, ci mina de grafit din interior. Tot așa, îngrijește-te de ce se întâmplă înlăuntrul tău.

Și, în sfârșit, a cincea calitate a creionului: lasă totdeauna o urmă. Tot așa, să știi că tot ce faci în viață va lăsa urme, astfel că trebuie să încerci să fii conștient de fiecare faptă a ta.”

Ghid de bune maniere: cum porți corect masca

Modul în care socializăm unii cu ceilalți s-a schimbat odată cu izbucnirea pandemiei de coronavirus. Interacțiunea între oameni nu mai poate fi posibilă decât dacă aceștia poartă masca pentru a se proteja pe ei și pe cei din jur și pentru a împiedica răspândirea coronavirusului. Purtarea măștii vine însă însoțită și de câteva reguli de „etichetă” pe care este recomandat să le știm și să respectăm atunci când interacționăm cu cei din jur.

- Purtarea măștii este un gest simplu pe care merită să îl faci pentru sănătatea ta și a celor din jur chiar și atunci când păstrezi distanța socială.
- Poartă masca corect, nu doar pentru a evita anumite neplăceri, cum ar fi o amendă sau avertismentele celor din jur. Masca se poartă astfel încât să acopere nasul și gura.
- Poartă mască de unică folosință sau mască refolosibilă, dar care a fost dezinfectată corespunzător după fiecare purtare.
- Nu împrumuta de la alte persoane masca de față purtată și nici tu la rândul tău nu oferi o masca pe care ai purtat-o altcuiva pentru a o purta.
- Masca se poartă în orice spațiu public sau acolo unde sunt mai multe persoane, nu doar în cazul în care ai anumite simptome sau doar dacă presupui că există riscul să intri în contact cu persoane infectate.

După ce ai folosit o mască de față arunc-o la coșul de gunoi, nu o lăsa în alte locuri.

Gestul de a purta masca în această perioadă este în sine o dovadă de bune maniere.

10 proverbe și zicători despre curățenie, igienă și sănătate

- Curățenia — temeiul sănătății și oglinda simțirii.
- Ceea ce e curat, n-are trebuință de spălat.
- Omul murdar nu-l place pe cel curat.
- Face gunoi și se plânge de curățenie.
- Atunci când ai mizerie și dezordine în casă, atunci îți vin și musafirii nepoțiți.
- Casa curată este un cămin fericit.
- Curățenia este cea mai frumoasă găteală.
- Curățenia este mama sănătății.
- Vasul curat spune în ce maini o picat.
- Unde nu sunt boi, ieslele sunt curate.

Moș Nicolae aduce bucurii și daruri copiilor și în vremuri grele

Pandemia de coronavirus nu l-a putut opri pe Moș Nicolae nici în acest an să își facă apariția în viața copiilor, pentru unii doar lăsând în cizmulite cadourile, pentru alții apărând pe viu. Copiii de la școlile și grădinițele noastre românești s-au bucurat și în acest an să primească dulciuri și mici cadouri de la Moș Nicolae.

Tradiția darurilor primite de la Moș Nicolae are origini vechi, din vremea unui personaj legendar, care a existat cu adevărat. Sfântul Nicolae a fost un episcop cu mare credință în Dumnezeu, care a trăit în secolul al IV-lea, pe numele întreg Nicolae din Myra-Lichiei (unde, pe meleagurile Turciei de astăzi), căruia îi sunt atribuite numeroase fapte bune față de oamenii săraci ori necăjiți. Provenind dintr-o familie înstărită, la moartea părinților săi, el și-a dăruit întreaga avere celor nevoiași.

Din păcate, în acest an pandemic, școlile nu au voie să organizeze serbări de Crăciun, dar așa cum ne-au spus unii directori, la nivel de clase, elevii și învățătorii, profesorii lor se pregătesc de sărbătorile de iarnă învățând cântecele și poeziile de Crăciun, realizând împreună decorații și cadouri de Crăciun.

E.Ș.

Daruri pentru copii de la Moș Nicolae din Aletea

Mult îndrăgitul Moș Nicolae de la Aletea, care după cele spuse de copii (dar și de juriul unui concurs de cel mai frumos moș) este unul dintre cei mai autentici Moși, cu cea mai frumoasă și adevărată barbă albă, a trecut și în acest început de decembrie pe la mai multe case cu copii buni din orașul său. Cadourile și voia bună pe care acesta

le-a transmis-o copiilor de diferite vârste, dar și părinților acestora, se vede clar din imaginile pe care chiar moșul ni le-a trimis. Și după cum ne-a mărturisit Moșul de la Aletea, ultima fotografie l-a impresionat cel mai mult, când a avut prima întâlnire cu o fetiță de doar câteva luni, care îl privea cu ochisorii ei mari fără să clipească.

„În mijlocul copiilor mă simt foarte bine. Am ajuns, în sfârșit, acasă!”

Elena Ardelean Oros, actualmente profesor la Școala generală „Nicolae Bălcescu” din Jula, a decis să-și continue cariera de dascăl, după ce a avut chiar funcții de conducere mai înalte decât catedra de profesor. Este română originară din Micherechi, este mamă a trei copii, dintre care doi sunt deja studenți. Elena a terminat studii pedagogice la Catedra de limba română a Universității din Seghedin, unde a obținut diploma de profesor de limba și literatura română și maghiară. La începutul

carierei a predat la Școala generală „Implom József”, după aceea la Școala generală „Dürer Albert” din Jula. Între anii 2014–2020, a fost directorul Castelului Almásy din Váreş, unde după renovarea castelului a fost implicată în diferite proiecte artistice și culturale, multe dintre ele în parteneriat cu organizații din România. Din luna septembrie a acestui an a decis să își continue cariera de profesor la școala românească din Jula, unde a fost cândva și ea elevă a liceului românesc.

— Ce a însemnat pentru tine cei șase ani de activitate organizatorică la Castelul din Váreş și de ce ai schimbat postul de conducere al Castelului de la Váreş pe un post de profesor?

— La castel am avut activități diverse: director, manager și asistentă la diferite proiecte, printre ele și transfrontaliere RO-HU. Am organizat diferite evenimente, multe programe, tabere pentru copii, conferințe, vernisaje, expoziții etc. În acest timp, m-am îmbogățit cu multe experiențe atât în organizarea programelor, în marketing, scrierea și desfășurarea proiectelor, muzeologie, management, conducerea unui institut, să iai decizii în diferite situații, probleme, să rezolvi cât mai repede și bine totul. Am acumulat și cunoștințe despre dezvoltarea durabilă, despre artă, etnografie etc. Am făcut cunoștință cu mulți artiști de artă plastică, de textile, fotografii, interpreți de muzică și actori de la teatru de păpuși, instrumentiști, cântăreți, dansatori, muzeologi, pedagogi, oameni de seamă interesanți și talentați. Am avut o relație permanentă cu colegii din România prin proiectele comune, experți în ocrotirea naturii, sănătății, etc. Am învățat mult prin aceste activități, relații, colaborări. Cu mulți dintre cei amintiți ținem și în prezent legătura.

Din fericire, în acest post am avut posibilitatea să vorbesc mult românește, la manifestări, ori conferințe, programe cu vizitatori. Am avut bucuria de a pune temelia unei colaborări cu Asociația „Ion Andreescu” din Arad ai căror artiști au expus la castel de multe ori. M-am bucurat când adesea am primit grupe de la grădiniță și școala din satul meu natal Micherechi și de la școala românească din Jula. Cu nostalgie le-am putut spune că și eu am învățat la școala sau liceul lor. A avut expoziție la castel Adela Kiss, absolventă și ea a Liceului „Bălcescu”, și a fost super când în fiecare sâmbătă venea la castel artista și conducea grupurile de vizitatori vorbindu-le despre creațiile sale.

Din cele spuse cred că reiese faptul că mi-a plăcut foarte mult munca de la castel, însă vocația de profesor nu s-a stins în mine niciodată. Mi-a plăcut mult să mă preocup cu grupele de copii la diferitele evenimente de la castel. Iubesc mult copiii. La realizarea programelor am fost la diferite școli și acolo priveam cu

Elena Ardelean Oros

nostalgie profesorii, întotdeauna aveam o tristețe în suflet că eu nu pot predă.

Într-un an școlar m-am angajat să predau pe lângă munca mea de la castel, însă împreună a fost prea obositor. Totuși predatul, catedra, „mirosul școlii”, glasul și zâmbetul copiilor mi-au dat multe motive ca să mă gândesc că aș mai vrea să predau.

Așadar, când am primit această posibilitate m-am bucurat nespun că o să predau în fostul meu liceu între colegi pe care i-am cunoscut, unii care mi-au fost profesori... Dragostea de limba maternă, cultura noastră strămoșească la fel au fost motivații marcante.

— Cum este să fii profesor? Cum e în mijlocul copiilor? Până acum ai lucrat cu oameni maturi, de acum o să îți petreci timpul printre copii...

— În mijlocul copiilor mă simt foarte bine.

Aș vrea să le dau cât mai multă știință, să-i ajut să învețe cât mai mult, să se simtă și ei bine la școală, să se bucure că sunt copii, să fie fericiți la ore, să le placă disciplina pe care le-o predau. Din toată inima mea mă străduiesc să fiu cu ei tolerantă, consecventă, înțelegătoare și să le dau iubirea mea și multă motivație... Sper să reușim împreună să ajungem cât mai multe dintre acestea!

— Ce materii predai? Ce faci la școală? Ce înseamnă pentru tine acest loc de la catedră?

— La școală predau limba și literatura română și maghiară în cursul superior, clasele 5–6, iar în clasa întâi sunt după amiază pedagog

la căminul de zi. Primesc de la ei foarte multă dragoste, care mă împuternicește și îmi dovedește că a meritat să mă reîntorc la catedră, adică: iubirea ce o simt eu față de copii o primesc înapoi înzecit. Pentru mine acest nou loc de muncă înseamnă, în primul rând, o nouă familie, atmosfera în școală este foarte familială. Membrii acestei așa-zise familii sunt ajutători, înțelegători, toleranți unul cu altul. Simt că am ajuns aici, în sfârșit, acasă! Am motivație nouă pe lângă acestea de a fi profesor adevărat: să predau, să-i învăț și totodată să-i educ. Mă bucur că după o scurtă durată copiii s-au acomodat cu mine, au încredere în mine și mă solicită cu toate micile lor probleme sau necazuri.

(Urmare din pagina a 8-a)

„În mijlocul copiilor mă simt foarte bine. Am ajuns, în sfârșit, acasă!”

—Ce a zis familia de noua ta alegere?

—Familia mea mi-a acceptat decizia, fiindcă mă cunosc și știu că și înainte, când am predat, am avut o relație foarte bună cu elevii mei și am fost fericită să fiu profesor. Am început o perioadă nouă în viața mea. Totul ce e nou este o situație mai deosebită, dar totuși plină de așteptări, de emoții.

—Ai ajuns să lucrezi într-un nou mediu cu noi colegi, cu o noi sarcini, și într-o perioadă destul de grea, privind pandemia cu care se confruntă întreaga lume. Nu ai simțit obstacole începând cariera de profesor în această perioadă dificilă?

—Pandemia a schimbat toată lumea! Nimic nu este cum a fost înainte. Nu e ușor să simți că în toate domeniile vieții sunt schimbări. Trebuie să acceptăm ceea ce avem, să ne acomodăm, să respectăm regulile noi cu care până acum nu ne-am întâlnit. Nu este altfel nici

la școală. Atât copiii cât și profesorii, învățătorii și toți angajații se acomodează acestei noi situații. Sănătatea și siguranța este înainte de toate! Deși e mai complicată orice activitate în astfel de situații, cu toții respectăm recomandările, ținem regulile. Avem grijă de copii și noi unii de alții. Nu știm ce o să fie cu școala generală. Liceul deja a trecut în sistemul online. În toate unitățile de învățământ trebuie și pe mai departe asigurată pentru copii educația de calitate, ca și până acum. Școala este baza societății și trebuie să fim toleranți, dar totodată și să corespundem cerințelor, să le îndeplinim, ca viitoarea generație să aibă cât mai puține pagube din toate acestea. Bineînțeles că orele la școală sunt din orice punct de vedere normale. Și copiii au nevoie să fie între colegi, între prieteni, într-o colectivitate. Sper să se termine cât mai repede situația aceasta! Să fim cu toții sănătoși și să ne primim înapoi viața noastră anterioară!

Anca Becan

Decembrie /3

Autogovernarea Românească din Jula și săptămânalul „Foaia românească” publică concursul

Să cunoaștem mai bine orașul Jula!

Concurs cu premii pentru toți cititorii Foii românești

Orașul Jula este un renumit centru turistic și balnear. Este și un oraș cu un trecut deosebit de interesant, presărat cu multe obiective istorice, armonios integrate în peisajul modern. Din punctul de vedere al comunității românești, Jula este considerată o adevărată capitală culturală, școlară și administrativă românească, deoarece aici se află majoritatea instituțiilor importante pentru românii din Ungaria.

Vă invităm să cunoașteți orașul pas cu pas, răspunzând la o întrebare pe săptămână.

Întrebarea săptămânii:

Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria își are sediul în orașul Jula și are în frunte un episcop începând din anul 1999. Decenii de-a rândul, instituția a funcționat doar ca Vicariat, fiind condusă de un vicar, cu toate că, după Statut, Congresul Național Bisericesc al Bisericii Ortodoxe Române (de la București) a aprobat înființarea unei Episcopii pentru românii ortodocși din Ungaria. În ce an a fost înființată Episcopia?

Câștigătorul premiului principal al unei runde de întrebări va fi acel cititor care trimite patru răspunsuri corecte și complete. În cazul în care vor fi mai mulți expeditori de răspunsuri corecte, câștigătorul va fi tras la sorți.

În fiecare număr, vom publica o întrebare legată de orașul Jula, la care așteptăm răspunsurile pe email (foaia@foaia.hu) sau pe messenger (<https://www.facebook.com/foaiaromaneasca>). Răspunsurile corecte pot fi trimise până în ziua de marți, 22 decembrie (ora 24.00).

Filmul „colectiv” a fost desemnat de Academia Europeană de film cel mai bun documentar

Filmul „colectiv”, regizat de Alexander Nanau, a fost desemnat sâmbătă seară cel mai bun documentar la Premiile Academiei Europene de Film, supranumite și „Oscarurile europene”. Premiile Academiei Europene de Film au fost acordate sâmbătă seara, în cadrul unui eveniment care a avut loc online.

Cel mai bun film european este „Another Round”, în regia danezului Thomas Vinterberg. Filmul a mai primit premiile pentru cea mai bună regie, cel mai bun actor (Mads Mikkelsen) și cel mai bun scenariu, scris de Thomas Vinterberg și Tobias Lindholm.

Documentarul „colectiv” a fost desemnat cel mai bun film al anului de publicația Rolling Stone și este propunerea României la secțiunea „Cel mai bun lungmetraj internațional” a premiilor Oscar în 2021.

Lansat pe 20 noiembrie în cinematografe și pe platformele VOD (video-on-demand) din SUA, Canada, Marea Britanie și Irlanda, filmul lui Nanau parcurge un traseu de la incendiul devastator, în care și-au pierdut viața 64 de persoane, la criza din sistemul medical românesc, ajungând în culisele corupției politice la nivel guvernamental.

„Este un documentar observațional, dar este la fel de captivant ca cele mai bune filme artistice despre jurnalism, fie că vorbim de All the Presidents' Men (Toți oamenii președintelui) sau Spotlight”, a scris The Guardian.

Integramă

VIERS

Human Rights

Clue 1 (Across): Crunte / Pară de fixat vellele

Clue 2 (Across): Dans cu băta din picioare / Repauzare

Clue 3 (Across): Animație

Clue 4 (Across): Paradis / Pus pe grătar

Clue 5 (Across): Bihor pe masini / Aresturi (arg.)

Clue 6 (Across): Ridate tare (fig.)

Clue 7 (Across): Ustensile medicale / A se face valvoi

Clue 8 (Across): Cântec național / În setcă!

Clue 9 (Across): Laz cu pești (var.)

Clue 10 (Across): Curs! / Compleți

Clue 11 (Across): Crustaceu / Vioi

Clue 12 (Across): Capete de noi! / Brusc

Clue 13 (Across): Lui însuși / Voal

Clue 14 (Across): Trecut pe la / frizer / Deloc

Clue 15 (Across): Drag / A exista

Clue 16 (Across): Linie dublă de desen

Clue 17 (Down): Iubitori de mâncare / Geamantan

Clue 18 (Down): Vreme / În bloc!

Clue 19 (Down): Pălărie spaniolă / Pete!

Clue 20 (Down): Burtă / Cu frunze dese

Clue 21 (Down): Egali cu zero / Donițe

Clue 22 (Down): Terfelite / Arbore exotic

Glume

Fata se întoarce acasă după întâlnirea cu prietenul ei plângând.

Mama:

- Ce... ce s-a întâmplat?
- Prietenul meu m-a cerut de soție. Dar mi-a mărturisit că e ateu! Cum aş putea trăi cu un om care nu percepe diferența dintre bine și rău, dintre înger și diavol!!?
- Mărită-te cu el, totuși. Când mă va cunoaște și pe mine, o s-o perceapă.

Două blonde privesc la un film western. La un moment dat, eroul principal, un cowboy, călărește printre cactuși.

- Pariu că nu poate să treacă!
- Pariu că poate!
- Cowboy-ul a trecut.
- Știi ce? Nu îți iau banii, că am văzut filmul și ieri.
- Și eu l-am văzut, dar credeam că nu reușește să treacă încă o dată!

Un individ este dat în judecată de o tipă pe care a numit-o „gâscă proastă”. Judecătoarea îi explică faptul că e nepolitic să-i spui unei doamne așa ceva și îl îndeamnă să-și ceară scuze. Cu o naivitate studiată, tipul o întreabă pe judecătoare:

- Deci n-am voie să-i spun unei doamne „gâscă proastă”?
- Nu, în nici un caz!
- Dar unei găște proaste am voie să-i spun „stimate doamnă”?
- Bineînțeles, nu s-ar supăra nimeni.
- În acest caz, stimată doamnă judecătoare și stimată doamnă reclamantă, vă rog să mă scuzați!

Dezlegarea integralei din numărul anterior

ZVONURI: S; S; I; Z; V; DECORATIVĂ; POLITICOS; CALI; ASECA; RODI; ARAL; PARADA; ITI; TAR; PB; IT; FAT; DERIVA; I; ERETIC; T; UA; AVICOLE; MC; ET; SU; BALON; MANA; REVIGORAT; CAMARAD; RO; TATE; APAS.

Dezlegarea acestei integrale o găsiți în numărul următor!

RECOMANDĂRILE
NOASTRE– lectură, teatru,
film, internet

Lectură

Maria, regina României
Gânduri pentru
vremuri greleCu 32 de cărți poștale
din colecția Virgil Ierunca

„Ce pot face altceva decât să lupt în continuare, așa cum îmi dictează ceea ce eu consider a fi datoria mea, să încerc să-i conving și pe alții să muncească, să ajungă la o soluție, să nu cedeze, să facă eforturi supraomenești, să facă imposibilul în împrejurări imposibile – dacă fiecare om și-ar îndeplini partea lui cu devotament, deznădejdea de zi cu zi a situației s-ar mai îndulci puțin, măcar puțin! Nu cer minuni! Cer doar efort și dorința de a ajuta! Nu plecarea capetelor fără speranță și observarea dificultăților, inerția criminală de care sunt înconjurată din toate părțile, lipsa de energie, de mijloace, de «credință care mută munții din loc», pe care rar o văd.” – MARIA, REGINA ROMÂNIEI

„Îndrăznesc să sper că, deschizând această carte, cititorul își va recăpăta, grație unei regine luminoase, încrederea în viață și bucuria de a trăi și poate va găsi forța de a face un exercițiu de imaginație: să-și închipuie că, într-o bună zi, îl așteaptă în cutia de scrisori o carte poștală cu chipul reginei Maria și că, pe verso, mâna ei i-a dedicat gândurile cuprinse în aceste pagini.” – TATIANA NICULESCU

Pe copertă: Carte poștală din colecția Virgil Ierunca

Selecția textelor și introducere de Tatiana Niculescu

Volumul a apărut recent la Editura Humanitas.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

– viața și tradițiile românilor
din Ungaria

21 DECEMBRIE (Anca Becan)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: De dor și drag – emisiune de muzică populară realizată de Zoe Fuicu (Radio Timișoara) 17.55: Încheiere

22 DECEMBRIE (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Eu aleg România: Ascultă-ți muzica! 100 de melodii ale românilor 17.30: La ceas de taină – Gabriela Rusu Păsărin/Radio România 17.55: Încheiere

23 DECEMBRIE (Tiberiu Boca)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.20: Clubul suporterilor 17.55: Încheiere

24 DECEMBRIE (Adam Bauer)
Emisiune de sărbătoare

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.20: Revista presei/Anca Becan 17.30: Reportaje, interviuri 17.55: Încheiere

25 DECEMBRIE (Ștefan Crâsta)
Emisiune de sărbătoare

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.15: EU aleg România – Istoria românilor în 100 de momente esențiale 17.25: Izvorășul – Revistă de etnografie și folclor / Gabriela Rusu Păsărin, Radio România 17.55: Încheiere

26 DECEMBRIE (Anca Becan)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: File de calendar popular 16.30: Clubul suporterilor (reluare) 17.00: De dor și drag – emisiune de folclor realizată de Daniela Băcilă /Radio Timișoara 17.55: Încheiere

27 DECEMBRIE (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă ecumenică 17.00: Program retrospectiv 17.55: Încheiere

O VOCE ROMÂNEASCĂ –
EMISIUNE RADIOFONICĂ
ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Zilnic între orele 16.00–18.00 pe undele medii cu frecvențele de 873 kHz și 1188 kHz. Pe internet la adresa: <http://www.mediaklikk.hu> (în direct la „Élő műsor/Nemzetiségi rádió”) sau în arhivă la adresa <http://www.mediaklikk.hu/musor/roman>

Contact:

MTVA Studioul din Seghedin
6722, Blv. Kossuth Lajos nr. 29.
Tel.: +36-62/549-201; +36-62/333-766
e-mail: roman@radio.hu

Abonați-vă la
e-FOAIA
la prețul
de anul trecut!

„E-Foaia” este varianta electronică a „Foi” tipărite. Cititorii „E-Foi” vor avea avantajul că vor putea citi paginile revistei în color și cu o zi mai devreme decât ceilalți abonați. „E-Foaia” cuprinde și acele articole și fotografii, care în ediția online nu apar. „E-Foaia” este realizată în format PDF și poate fi citită cu programul gratuit Adobe Reader, cu ajutorul căruia puteți să căutați expresii sau conținuturi, dar puteți și printa toată revista.

Abonamente la „E-Foaia”:

3 luni – 1200 ft

6 luni – 2000 ft

12 luni – 3500 ft

CUVÂNTUL SĂPTĂMÂNII

dexonline

Dicționare ale limbii române

BENEVOL, -Ă,
benevoli, -e, adj.
Făcut de bună-
voie; facultativ.
– Din fr. **béné-**
vole, lat. **bene-**
volus.

UMOR

ecranul
nostru

miercuri, 23 decembrie, Duna TV, ora 7.10

miercuri, 23 decembrie, Duna World, ora 13.45

În acest an s-au anulat multe evenimente, concerte din preajma Crăciunului, printre care și concertul de colinde susținut de către membri comunităților religioase din Micherechi. Colindele creștine însă vor răsună în spațiul virtual, și pe canalele de radio și televiziune. În aceste vremuri tulburi vom mai putea asculta mesaje de Crăciun ale comunităților ortodoxă și baptistă.

Realizator: Tiberiu Boca

ADRESE UTILE

REPREZENTANȚE

Uniunea Culturală a Românilor
din Ungaria (UCRU)

5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8

Tel./fax: (+36-66) 463-079

Președinte: Marius Maghiaru

E-mail: uniuneaculturala@gmail.comWebsite: www.romanul.huAutoguvernarea pe Țară
a Românilor din Ungaria (AȚRU)

5700 Jula, str. Eminescu nr. 1

Tel./fax: (+36-66) 463-951

Președinte: Gheorghe Cozma

E-mail: atru@globonet.huWeb: www.atruroman.hu

MISIUNI DIPLOMATICE

Ambasada României

1146 Budapesta, str. Thököly nr. 72

Tel.: (+36-1) 384-8394

Telefon mobil de permanență:

(+36 30) 535 69 12

Vă rugăm să folosiți acest număr de telefon pentru a comunica situații deosebite (ex: accidente, decese, răni, dispariții de persoane), care reclamă urgență - la acest număr de telefon nu se fac programări și nu se furnizează informații consulare.

Ambasador: Marius Lazurcă

Website: <http://budapesta.mae.ro/>E-mail: budapesta@mae.ro

Consulatul General al României

6720 Seghedin, str. Kelemen nr. 5

Tel./fax: (+36-62) 424-431,

(+36-62) 424-429

Telefon mobil de permanență:

(+36 30) 6777 980

Consul general: Daniel Banu

Website: <http://szeged.mae.ro>E-mail: szeged@mae.ro

Consulatul General al României

5700 Jula, str. Munkácsy nr. 12

Tel.: (+36-66) 465-130

Fax: (+36-66) 465-142

Telefon mobil de permanență:

(+36-30) 635-7181

Consul general:

Florin Trandafir Vasiloni

Website: <http://gyula.mae.ro/>E-mail: gyula@mae.ro

INSTITUȚII CULTURALE

Institutul Cultural al României
la Budapesta

1146 Budapesta, str. Izsó nr. 5

Tel.: (+36-1) 383-2693

Director: Simona Tănăsescu

E-mail: romankulturalis.intezet@upcmail.huWeb: www.icr.ro/budapestaInstitutul Cultural al României
la Budapesta – filiala Seghedin

6720 Seghedin, piața Dugonics nr. 2.

E-mail: szeged@icr.roInstitutul de Cercetări
al Românilor din Ungaria

5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8

Tel./fax: (+36-66) 463-079

Director: dr. Maria Berényi

E-mail: romanintezet@gmail.comWeb: www.romanintezet.huCentrul de Documentare
și Informare al AȚRU

5700 Jula, str. Sáros nr. 17

Director: Mariana Negreu Vetró

E-mail: info@dokkozpontgyula.hu

Tăierea porcilor și bunătățile de iarnă

(Sursa foto: Fortepan.hu)

Pe vremuri, oamenii creșteau în gospodării 2-3 porci, pe care iarna îi sacrificau pentru a asigura necesarul de carne și de untură pentru familie pe parcursul unui an întreg. În familiile mai mari, înainte de Crăciun se tăiau un porc mai mare sau doi mai mici, după care și în februarie se mai tăia un porc, cu câteva săptămâni înaintea postului Paștilor.

Tăierea porcilor era muncă mare, fiind o zi însemnată în viața familiilor. Participau cu toții, de la mic la mare, dar invitau și rudele, prietenii, vecinii. Fiecare știa ce are de făcut: femeile aduceau cu o zi înainte din podul casei oalele mari, covețile, le curățau, le opăreau să fie cât mai curate. La fel și căldările. Curățau usturoiul, ascuțeau cuțitele.

Tăierea porcilor se făcea în zori, încă pe întuneric. După ce se adunau primii bărbați, alături de o pălincă stabileau pas cu pas cum se va desfășura tăierea: cine de unde prinde porcul, care copilași îi ține coada. La tăierea unui porc era nevoie de minimum 4-5 bărbați, iar la muncile din casă minimum 2-3 femei.

Pe vremuri, pârjolitul porcului se făcea cu paie, mai târziu cu un aparat specific pentru pârjolit, încălzit cu lemne, iar azi cu flacăra de gaz. După ce bărbații curățau, spălau și tranșau porcul, femeile în jurul unei coveți curățau mațele cu apă fierbinte. Azi aproape nimeni nu mai curăță mațele, ci le cumpără de la magazine specializate de măcelărit.

În ultimele 2-3 decenii, s-au pierdut foarte multe tradiții legate de tăierea porcilor. Foarte multe munci s-au simplificat datorită mașinilor tot mai performante și vieții tot mai moderne.

Un lucru însă a rămas: ziua se încheie și azi cu o pomână a porcului, când toți cei care au lucrat din greu în acea zi sunt invitați de gazdele casei în jurul unei mese bogate, cu supă, carne cu varză, cârnați și caltaboși proaspeți. Unele gospodine pregătesc pentru această zi și prăjitură cu untură (haioșe).

Pe vremuri, tăierea porcilor era o sărbătoare a familiei extinse, rudele se împărțeau cine când își va tăia porcul, ca să se poată ajuta unii pe alții, dar și pentru a-și asigura ocazii de distracție în serile lungi de iarnă.

E.Ș.

FOAIA
românească

18 decembrie
2020

www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director, redactor-șef: Eva Șimon. Redactor, reporter: Anca Liana Becan. Tehnoredactor: Ioan Nyisztor. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789, E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Jula, str. Károly R. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Ciongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2020: 3 luni 1560 forinți; 6 luni 3120 forinți; 1 an 6240 forinți. Publicația apare cu sprijin de la Cancellaria Primului Ministru (Budapesta, Ungaria), acordat prin Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria, și de la Ministerul pentru Românii de Pretutindeni (București, România).